

(11 december 2002)

Bedrijfsregeling no. 7
Afdeling Motorrijtuigen van het Verbond van Verzekeraars
Afdeling Transport van het Verbond van Verzekeraars

Schaderegeling schuldloze derde

De Algemene Ledenvergadering van het Verbond van Verzekeraars,

overwegende

- dat de goede naam van het schadeverzekeringsbedrijf in gevaar wordt gebracht, indien degene, die buiten zijn schuld schade lijdt als gevolg van een schadegeval, waarbij behalve hijzelf twee of meer partijen zijn betrokken, van wie redelijkerwijs aannemelijk is, dat ten minste één van hen schuld treft met betrekking tot het ontstaan van zijn schade, verstoken blijft van een hem rechtens toekomende schadevergoeding;
- dat dit vaak voorkomt als gevolg van een meningsverschil tussen de aansprakelijkheidsverzekeraars van de overige bij het schadegeval betrokken partijen over de vraag, wie van hen civielrechtelijk aansprakelijk is (en in welke mate) voor de uit het ongeval voortvloeiende schade;
- dat de goede naam van het schadeverzekeringsbedrijf vereist, dat in dergelijke gevallen op eenvoudige wijze kan worden vastgesteld of de regels met betrekking tot de schuldloze derde van toepassing zijn en dat de lasten hiervan op eenvoudig te bepalen wijze over de betrokken aansprakelijkheidsverzekeraars worden verdeeld;

heeft de volgende bedrijfsregeling op 11 december 2002 vastgesteld.

Artikel 1 - Doel van de regeling

De bedrijfsregeling schuldloze derde voorziet in een oplossing voor de situatie dat degene die buiten zijn schuld schade lijdt als gevolg van een schadegeval waarbij behalve hijzelf twee of meer partijen zijn betrokken, en redelijkerwijs is aan te nemen dat tenminste één van die partijen schuld treft aan het ontstaan van die schade, problemen ondervindt (of zou kunnen ondervinden) bij het verkrijgen van de hem rechtens toekomende schadevergoeding. Dit voor zover die problemen het gevolg zijn van het feit dat de betrokken verzekeraars van mening verschillen.

Artikel 2 - Voorwaarden voor toepassing en begripsomschrijvingen

Voor toepassing van de bedrijfsregeling is vereist dat sprake is van een schadegeval waarbij:

- een benadeelde kan worden beschouwd als 'schuldloze derde';
- de andere betrokkenen hun mogelijke aansprakelijkheid voor het schadegeval en de daaruit voortvloeiende gevolgen hebben verzekerd bij een bij het Verbond van Verzekeraars aangesloten WAM-verzekeraar.

Hierbij gelden de volgende begripsomschrijvingen:

Schuldloze derde

Een partij, die als gevolg van een schadegeval, waarbij behalve hijzelf twee of meer partijen zijn betrokken, schade lijdt, ten aanzien waarvan aannemelijk is, dat niet hem aan het ontstaan hiervan schuld treft, doch tenminste één der overige bij het schadegeval betrokkenen.

Betrokkene

Een partij, die zijn mogelijke aansprakelijkheid voor de schade die de schuldloze derde heeft geleden, heeft verzekerd bij een verzekeraar als eerder in dit artikel omschreven.

Schadegeval

Een plotseling en onzeker voorval, waardoor schade wordt veroorzaakt.

Artikel 3 - Schaderegeling bij toepassing bedrijfsregeling schuldloze derde

1. Hoofdregeel

De verzekeraar die het eerst door een schuldloze derde of diens belangenbehartiger is aangesproken en op grond van de vaststaande feiten redelijkerwijs kan aannemen dat het schadegeval voldoet aan de criteria waaronder deze regeling van toepassing is, treedt op als regelende verzekeraar.

Een verzekeraar geldt als 'aangesproken' wanneer deze direct of via zijn verzekerde door een schuldloze derde of diens belangenbehartiger is verzocht de schadebehandeling op zich te nemen.

Bij twijfel of hij inderdaad als eerste is aangesproken, zal de verzekeraar zich actief opstellen om dit te verifiëren.

De regelende verzekeraar gaat jegens de schuldloze derde over tot afwikkeling van de schade, zonder rekening te houden met de mogelijkheid dat zijn verzekerde niet of slechts gedeeltelijk aansprakelijk is. Tijdens of direct na die afwikkeling start de regelende verzekeraar met de activiteiten zoals beschreven in het volgende lid inzake 'participatie'.

2. Participatie

a. Informatiefase

Zodra de regelende verzekeraar zijn activiteiten in het kader van de schadebehandeling ter hand heeft genomen, stelt hij de andere betrokken verzekeraars hiervan in kennis.

Om jegens die andere verzekeraars een beroep op de hierna omschreven participatie te kunnen doen, is vereist dat de regelende verzekeraar dit binnen drie maanden nadat hij is aangesproken, heeft gedaan. Na het verstrijken van deze termijn is geen beroep meer mogelijk op participatie op grond van de onderhavige bedrijfsregeling. De regelende verzekeraar verstrekt de overige verzekeraars daarbij alle relevante feiten en bescheiden en maakt uitdrukkelijk melding van het feit dat hij optreedt als regelende verzekeraar in de zin van deze bedrijfsregeling.

De overige verzekeraars berichten binnen dertig dagen aan de regelende verzekeraar onder welke referentie het schadegeval bij hen is geadministreerd en welk(e) verzekerde bedrag(en) gelden.

b. Financiële participatie

Direct nadat daar om wordt verzocht, zullen de overige verzekeraars overgaan tot een bijdrage in de door de regelende verzekeraar uitgekeerde schadevergoeding en de daarbij gemaakte (medische) kosten. Tenzij er tussen verzekeraars op dat moment volledige overeenstemming bestaat over de schuldverdeling, heeft de regelende verzekeraar het recht een bijdrage te vorderen naar evenredigheid van het aantal betrokken verzekeraars.

Het staat de regelende verzekeraar vrij reeds voordat de schade met de schuldloze derde volledig is afgewikkeld, om een financiële participatie te vragen. De gevraagde bijdrage kan echter uitsluitend betrekking hebben op de tot dat moment verrichte betalingen aan de schuldloze derde.

c. Definitieve onderlinge verrekening

Wanneer de participatiefase is afgerond, treden de betrokken verzekeraars met elkaar in overleg over de werkelijke schuldverdeling. Zodra overeenstemming is bereikt vindt ten aanzien van de uitgekeerde schadevergoedingen en gemaakte kosten een onderlinge verrekening plaats overeenkomstig de vastgestelde schuldverdeling. Daarbij kan het ontbreken van een akte van cessie niet aan de regelende verzekeraar worden tegengeworpen.

d. Andere verzekeraar neemt rol regelende verzekeraar over

De overige verzekeraars kunnen tot 14 dagen nadat zij overeenkomstig lid 2 sub a zijn geïnformeerd, aan de regelende verzekeraar te kennen geven de behandeling, gericht op volledige schadeloosstelling van de schuldloze derde, te willen overnemen. De regelende verzekeraar is verplicht aan dit verzoek gevolg te geven. Hiermee is de toepassing van deze bedrijfsregeling voor het onderhavige schadegeval beëindigd.

Artikel 4 - Beperking overeenkomstig WAM

De schaderegeling overeenkomstig deze bedrijfsregeling is niet van toepassing op dat deel van de door de schuldloze derde geleden schade, dat het maximum van het door de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen voorgeschreven dekkingsbedrag per geval overschrijdt.

Artikel 5 - Geschillencommissie Schadeverzekeraars

Geschillen tussen twee of meer verzekeraars over de uitleg, de toepasselijkheid en/of de uitvoering van deze bedrijfsregeling worden voorgelegd aan de Geschillencommissie Schadeverzekeraars, die daarop een beslissing geeft. Tegen een beslissing van de GCS staat geen beroep open. De GCS behandelt de aan haar voorgelegde verzoeken en geschillen volgens het Reglement van de Geschillencommissie Schadeverzekeraars zoals dat is vastgesteld door het sectorbestuur Schade van het Verbond van Verzekeraars.

Artikel 6 - Titel en ingangsdatum

De onderhavige regeling wordt aangehaald als 'Bedrijfsregeling no. 7 (Schaderegeling Schuldloze derde)'. De regeling is in werking getreden per 1 augustus 1971 en laatstelijk gewijzigd per 11 december 2002. De gewijzigde regeling is van toepassing op schadegevallen ontstaan na 11 december 2002.

Toelichting op bedrijfsregeling no. 7 (Schaderegeling Schuldloze Derde)

De Raad van Toezicht Verzekeringen (voorheen Raad van Toezicht op het Schadeverzekeringsbedrijf) heeft in een groot aantal uitspraken stelling genomen tegen de verwijzing van een schuldloze derde door een verzekeraar naar een andere, eveneens bij het schadegeval betrokken, verzekeraar met de motivering, dat niet de eigen verzekerde, doch die van de andere verzekeraar schuld treft aan het ontstaan van de schade. Aan de goede naam van het schadeverzekeringsbedrijf wordt immers afbreuk gedaan, omdat de schade van de schuldloze derde in veel gevallen met aanmerkelijke vertraging wordt vergoed. De Raad heeft beslist dat in dergelijke gevallen de schade aan de schuldloze derde direct dient te worden vergoed, door de betrokken aansprakelijkheidsverzekeraars voor gemene rekening, dan wel door één van hen, zonodig tegen overdracht door de schuldloze derde van zijn vorderingen uit hoofde van het schadegeval. Civielrechtelijke aansprakelijkheid en bewijs van de schuldloze derden mogen daarbij geen rol spelen.

Het is bekend, dat de vertraging in de toekenning van schadevergoeding waarop - naar aannemelijk is - de schuldloze derde reeds sedert het schadegebeuren aanspraak kon maken, door het publiek wordt aanvaard noch begrepen en aanleiding geeft tot de veronderstelling, dat verzekeraars aldus gebruik maken van de omstandigheden, waarin de schuldloze derde buiten zijn toedoen is komen te verkeren.

Het moet worden erkend, dat schuldloze derden niet benadeeld mogen worden door een dergelijk dispuut. Deze bedrijfsregeling heeft ten doel een dergelijke benadeling te voorkomen. Dit wordt bewerkstelligd door - kort gezegd - één der betrokken verzekeraars (de regelend verzekeraar) te verplichten de schade op voorhand met de benadeelde te regelen, waarna de overige betrokken verzekeraars participeren. Aldus wordt het dispuut daar gelegd waar het moet worden opgelost, namelijk tussen verzekeraars onderling.

Toelichting op de artikelen

Artikel 2 - Voorwaarden voor toepassing en begripsomschrijvingen

Het uitgangspunt van deze bedrijfsregeling is het bestaan van dekking op het betreffende verzekeringscontract. Bestaat er geen dekking op de aangesproken verzekering, dan kan ook geen sprake zijn van toepassing van de onderhavige bedrijfsregeling. De bedrijfsregeling kan dus ook van toepassing zijn bij een schadegeval in het buitenland.

- Schuldloze derde

'Aannemelijk' in de zin van deze bedrijfsregeling is een feit, dat naar ervaringsregels voldoende waarschijnlijk is te achten, dat het wenselijk is dergelijke geschilpunten te voorkomen door hiervoor een vaste regel in te voeren.

Ter nadere bepaling van de gedachten volgen enkele hoofdlijnen, ontleend aan uitspraken van de Raad van Toezicht met betrekking tot het begrip 'schuldloze derde'.

- De Raad heeft geen aanleiding gevonden de hoedanigheid van schuldloze derden te beperken tot natuurlijke personen.
- De Raad is van oordeel dat de strekking van de bedrijfsregeling meebrengt dat deze ook van toepassing is wanneer een passagier van een betrokken motorrijtuig, zonder dat hij enige schuld heeft, bij een verkeersongeval schade lijdt.
- Indien de schuldloze derde ten gevolge van een verkeersongeval is overleden, zullen zijn nabestaanden in de zin van artikel 108 Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek eveneens als schuldloze derden worden aangemerkt.
- De regeling met betrekking tot de schuldloze derde is door de Raad van Toezicht niet van toepassing geacht in die gevallen, waarin één van de overige bij het verkeersongeval betrokken verkeersdeelnemers WA verzekerd was, de ander echter niet.
- De cascoverzekeraar, die de schade van zijn verzekerde - schuldloze derde - heeft vergoed, kan niet op zijn beurt worden aangemerkt als schuldloze derde.

Artikel 3 - Schaderegeling

In artikel 3 is de schaderegeling verwoord tot en met de uitkering aan de schuldloze derde en de restitutie van ieders voorlopig aandeel hierin aan de regelende verzekeraar. In dit stadium van de schadebehandeling door de regelende verzekeraar dient elk conflict tussen de betrokken verzekeraars te worden vermeden.

Na deze fase bestaat de mogelijkheid voor verzekeraars te komen tot een andere verdeling van de schadelast in verband met de aansprakelijkheid.

Informatiefase (lid 2 sub a)

Het is wenselijk alle betrokken verzekeraars in een zo vroeg mogelijk stadium volledig te informeren. Omdat dit in veel gevallen niet gebeurde, is bij de laatste wijziging van de bedrijfsregeling besloten de regeling op dit punt aan te scherpen. Om de samenwerking van betrokken verzekeraars te bevorderen, zal de eerst aangesproken verzekeraar binnen drie maanden de andere betrokken verzekeraars op de hoogte moeten stellen en is na deze termijn een beroep op participatie op grond van de onderhavige bedrijfsregeling niet meer mogelijk. Dit kan ook de onderlinge verrekening, na afwikkeling van de schade met de schuldloze derde, aanmerkelijk vereenvoudigen. Het verdient aanbeveling deze informatie niet te beschouwen als een uitnodiging tot inmenging, opdat de schadeafwikkeling met de schuldloze derde door de regelende verzekeraar in schadegevallen van geringe betekenis, niet wordt vertraagd.

Financiële participatie (lid 2 sub b)

Participatie in de kosten van de schaderegeling ziet met nadruk niet op participatie in interne behandelingskosten.

Definitieve onderlinge verrekening (lid 2 sub c)

Met betrekking tot cessie:

In beginsel zal door de regelende verzekeraar overdracht door de schuldloze derde van zijn vorderingen uit hoofde van het schadegeval worden nagestreefd, zulks mede in het belang van de overige bij het schadegeval betrokken verzekeraars.

Het laatste zinsdeel van dit artikel ziet op de omstandigheid, dat 'outsiders' bij het ongeval zijn betrokken. In dat geval zal de regelende verzekeraar in het belang van de overige betrokken verzekeraars in het bijzonder streven naar overdracht door de schuldloze derde van zijn vorderingen uit hoofde van het schadegeval.

Artikel 5 - Geschillencommissie Schadeverzekeraars

In aanmerking nemende, dat ieder 'incident' in de schadebehandeling van schuldloze derden tot vertraging leidt, is het aan te bevelen, niet anders dan in noodzakelijke gevallen een beroep op de GCS te doen. In elk geval dient de schadeafwikkeling niet in feite aan de GCS te worden overgelaten.